

2021-03-12

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/89

Socialnämnden

Översyn- säkerställa att omsorgsenhetens kunder får rätt insatser med god kvalitet och på ett kostnadseffektivt sätt

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden gav social- och äldredirektören i uppdrag att göra en översyn för att säkerställa att de personer som kommer i kontakt med omsorgsenheten får rätt insatser av god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. En översyn har gjorts som visar att en del åtgärder på enheten kan vidtas för att säkerställa en god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. De mest centrala åtgärderna som identifierats i samband med översynen är justeringar i handlägningsrutiner och administrativa rutiner och behovet av att utveckla och utvärdera insatsutbudet.

Ärendet

Bakgrund

Socialnämnden gav, i september 2020, social- och äldredirektören i uppdrag att göra en översyn för att säkerställa att de personer som kommer i kontakt med omsorgsenheten får rätt insats av god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. Bakgrunden till uppdraget är att Nacka ligger högt jämfört med jämförelsekommuner både gällande antalet personer med personlig assistans och kostnaderna per invånare för assistansen. Fler personer inom socialpsykiatrins målgrupp har blivit beviljade insatser de senaste tre åren och antalet beviljade stödboenden och träningslägenheter har ökat. Särskild anpassade bostäder används i Nacka då det många gånger är svårt att tillgodose behoven för personer med komplexa behov i de befintliga gruppboendena. Det kan till exempel handla om personer med utåtagerande beteende. Det finns ett behov av att göra en noggrann översyn för att säkerställa att de personer som kommer i kontakt med omsorgsenheten får rätt insats av god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt.

Även externa placeringar görs utanför kommunen för att kunna erbjuda rätt vård och omsorg till de kunder som inte kan erbjudas det i Nackas befintliga boenden. Att kostnaderna ökar för externa placeringar och särskild anpassade bostäder beror även på att LSS-målgruppen till en viss del har förändrats.

Kartläggning och utvecklingsarbete inom ramen för översynen pågår fortfarande men omsorgsenheten har hittills identifierat följande utvecklingsområden och åtgärder som kommer att bidra till att kunna säkerställa god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt:

- Omsorgsenheten håller på att se över pågående planering av kommande gruppboende och serviceboende så att den blir anpassad och utformad till målgruppernas behov.
- Omsorgsenheten kommer utvärdera och utveckla insatsen bostadssökarstöd för att kunna erbjuda stöd till placerade kunder att ordna ett självständigt boende i de fall kunden bedöms kunna klara ett eget boende. Omsorgsenheten kommer även att undersöka alternativ till långa placeringar i träningslägenhet genom att kartlägga behov av insatsen ”bostad först”. Tydligare kriterier för att bevilja sociala bostäder kommer att tas fram.
- Omsorgsenheten har sett över handlägningsrutiner och på så sätt kan förenkla för LSS-handläggarna att göra så korrekta och rättssäkra utredningar som möjligt. Kommunen kommer enligt rutin följa och anpassa sig efter Försäkringskassans vägledning för personlig assistans samt arbeta fram en mall som stöd vid bedömningen av olika hjälpmoment.
- Översynen kommer fram till att LSS-utjämnningen för insatsen särskild anpassad bostad inte är fördelaktig för kommunen jämfört med andra LSS-insatser. LSS-gruppen kommer bevilja andra insatser i första hand om behov finns. Om det finns ett omfattande behov av stöd och personens behov kan tillgodoses i gruppboende eller i serviceboende ska det erbjudas i första hand.
- För att kunna göra säkrare prognoser kring kostnader och behov behöver vissa administrativa justeringar göras. Det finns för vissa delar av verksamheten en otillräcklig koppling mellan verksamhetsuppföljning och ekonomisk uppföljning. Det digitala stödet behöver utvecklas ytterligare för att förenkla ekonomiadministration och ekonomisk uppföljning. Nyckeltal tas fram för att kunna tydligare jämföra med andra kommuner.
- Kommande planering av grupp- och serviceboende görs utifrån det nya kundvalet för bostad med särskild service enligt LSS. Vissa justeringar i villkoren och kontinuerliga informationsåtgärder kommer göras för att kunna säkerställa ett brett utbud av anordnare inom LSS-området.
- Ett stort problem för kunderna är de höga hyreskostnaderna vid nyproduktion. I de nyproducerade fastigheterna i Nacka blir hyran så hög att det finns en tveksamhet att flytta in. Kunderna har börjat tacka nej till erbjudna lägenheter eftersom de inte har råd med så höga hyror. För att undvika att enskilda personer tackar nej till erbjuden lägenhet på grund av hög hyra har många andra kommuner infört ett bostadstillägg. Frågan behöver utredas även i Nacka.
- Kunder, framför allt inom LSS-området, har fått mer komplexa behov. Omsorgsenheten har idag svårt att tillgodose den typen av behov inom sitt eget

utbud. Detta bidrar till ökade kostnader inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS. Omsorgsenheten kommer att se över möjligheten att utforma nya insatser för målgruppen.

Ekonomiska konsekvenser

Syftet med uppdraget är att säkerställa att nackaborna får ”rätt” insats till ”rätt” kvalitet till ”rätt” kostnad. Det innebär inte automatiskt en lägre kostnad eller en högre kvalitet utan en kostnadseffektiv verksamhet med en tillräcklig kvalitet för att täcka nackabornas behov på kort och lång sikt. Men det är mycket sannolikt att en bättre planering av bostad med särskild service som bättre möter nuvarande och kommande nackabors behov av boende på hemmaplan kommer att innebära lägre kostnad per person och år jämfört med kostnaderna för direktupphandlade boenden, hur mycket är svårt att beräkna i det här skedet. En tydlig handläggningsprocess och ett bättre digitalt stöd i det administrativa arbetet ökar effektiviteten i verksamheten och möjligheten för träffsäkerhet i prognoserna för verksamheter riktade till personer med funktionsnedsättning både när det gäller ekonomi och behovsprognoser.

Konsekvenser för barn

Omsorgsenheten erbjuder insatser både för barn och vuxna. Att omsorgsenheten tillhandahåller insatser av god kvalitet är en viktig förutsättning och grund för barnens trygga uppväxt och utveckling.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Översyn – säkerställa att omsorgsenhetens kunder får rätt insatser med god kvalitet och på ett kostnadseffektivt sätt

Helena Lindenius
Enhetschef
Omsorgsenheten

Eini Ruottinen
Tf gruppchef
Omsorgsenheten kvalitet och stöd